SESSION 1: ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ของต้นทุนบริการ

หัวข้อที่ 4: ผลการศึกษา

โครงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำมาตรฐานต้นทุนบริการและมาตรฐานการจ่าย การดูแลผู้ป่วยระยะกลางและระยะยาว

(Intermediate and long term care; ILTC)

โดย พญ.กฤติกา โคตรทอง
นักวิจัยกลุ่มโรคร่วมการดูแลระยะกลางระยะยาว

วันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2565
ณ โรงแรมอัศวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ระบบบริการและวิธีการจ่ายเงิน

ข้อเสนอ SNAP ตกไป

เพราะระบบสุขภาพ ยังไม่รู้จัก

Barthel Index

จึงเกิดวิจัย

ILTC

IMC: Intermediate care

LTC: Long term care

SNAP: Subacute and Non-Acute Patient

ILTC: Intermediate and long term care

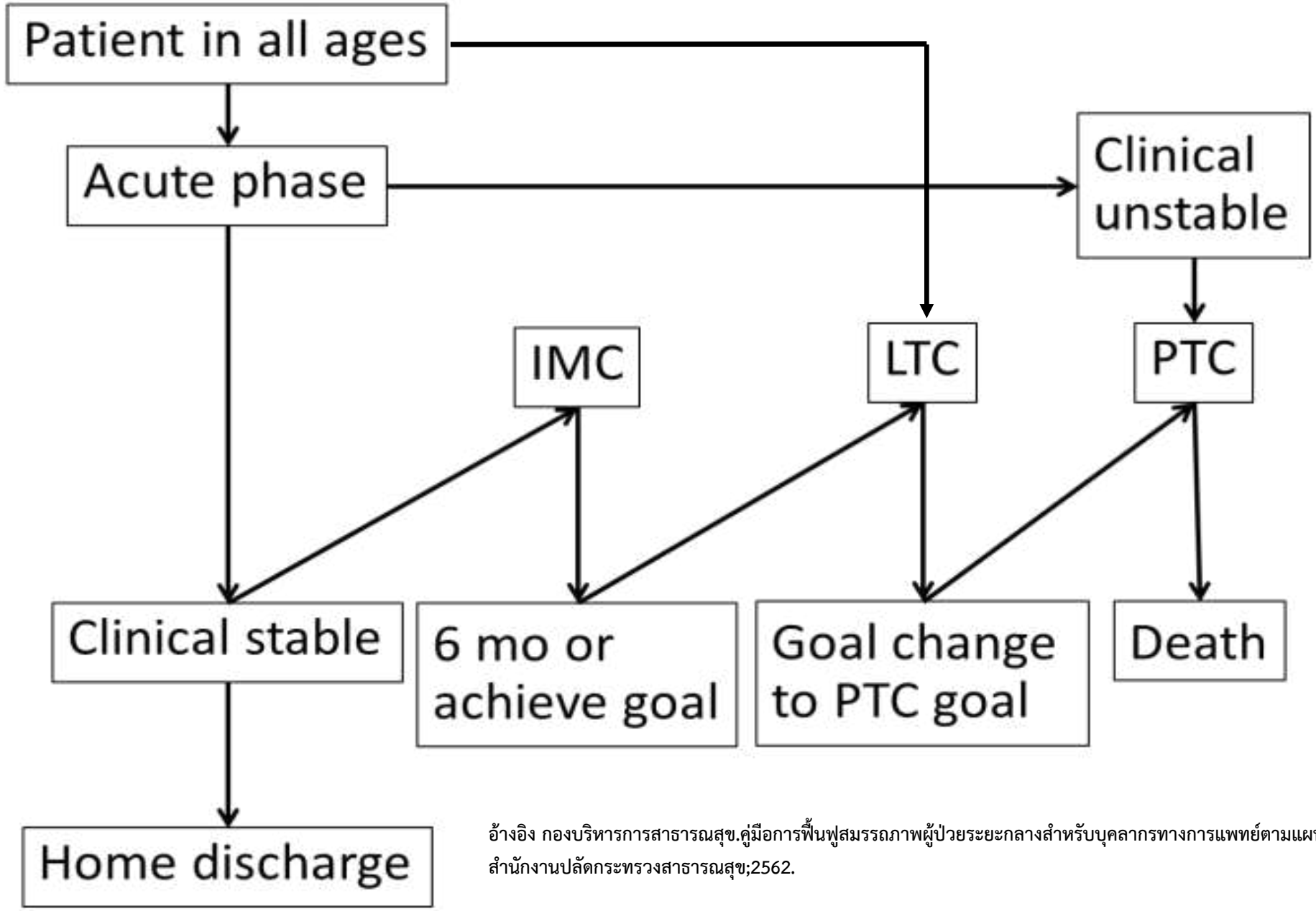

IMC: Intermediate care

LTC: Long term care

PTC: Palliative care

อ้างอิง กองบริหารการสาธารณสุข.คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยระยะกลางสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข;2562.

ต้นทุนการดูแลผู้ป่วยระยะกลางและระยะยาว สูงกว่าการเบิกจ่ายในปัจจุบัน

อ้างอิง : Khiaocharoen O, Pannarunothai S, Zungsontiporn C. Cost of acute and sub-acute care for stroke patients. Journal of the Medical Association of Thailand; 2010.

ปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนการรักษา

การวินิจฉัยโรค

อายุ

การรักษา

ประเภทการใช้บริการ

<u>สมรรถภาพของผู้ป่วย</u>

แหล่งข้อมูลผู้ป่วยและการใช้บริการ

โครงการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนรายโรคระยะที่ 1

ดำเนินการโดยสำนักพัฒนากลุ่มโรคร่วมไทย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

การออกแบบการศึกษาต้นทุน

- เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ ใช้ข้อมูลย้อนหลัง 2 ปีงบประมาณ (2561-2562)

- สถานที่ศึกษา
  - โรงพยาบาลทั่วไป (น่าน,ร้อยเอ็ด,ตรัง,สระบุรี)
  - โรงพยาบาลชุมชน (สมเด็จพระยุพราชปัว, พนมไพร, ห้วยยอด, เสาไห้)
- การบริการ ผู้ป่วยใน และ ผู้ป่วยนอก

ขอบเขตของผู้ป่วย

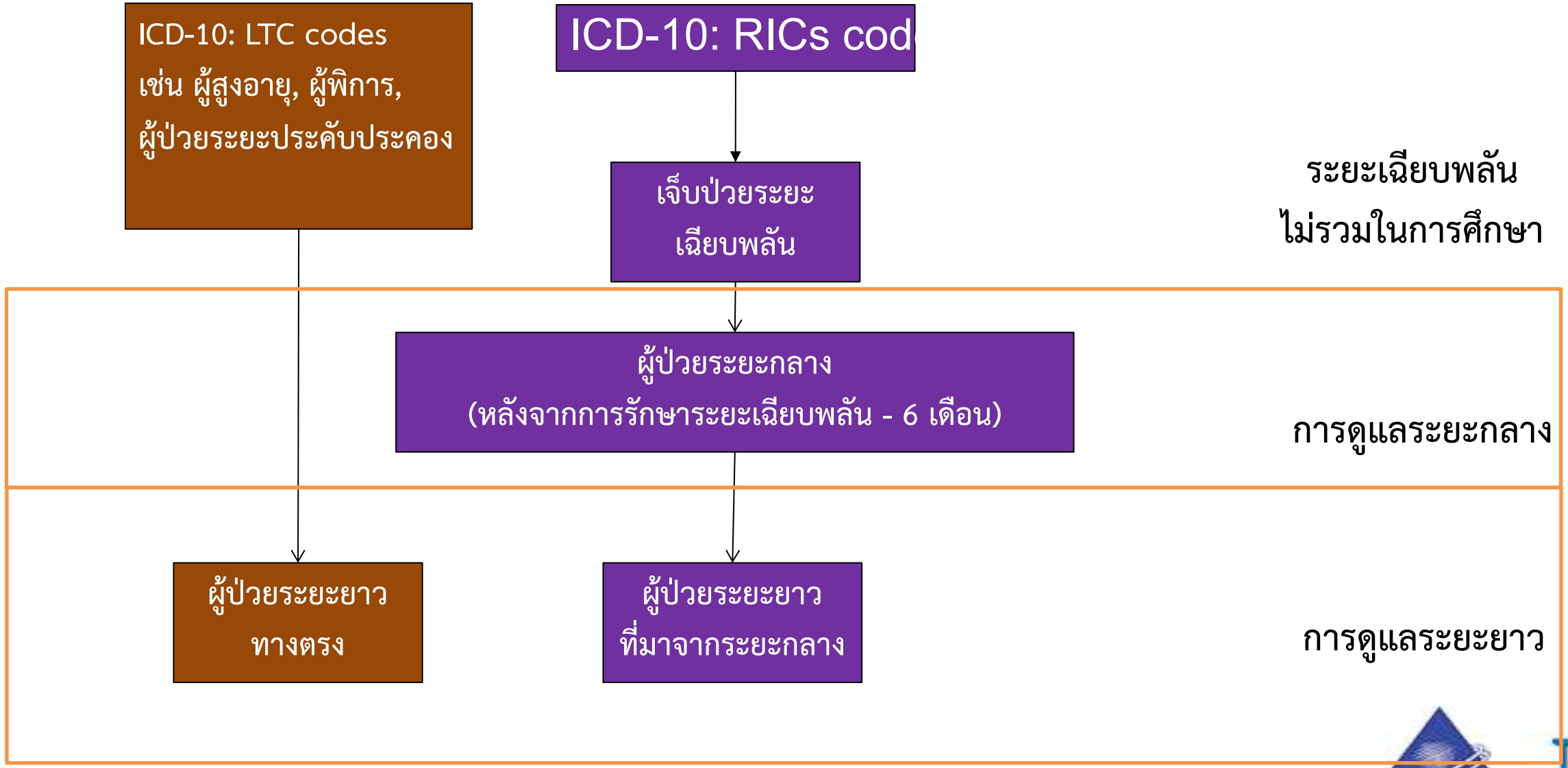

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
TCMC Thai CaseMix Centre

Diagnosis codes

Total 6,570 codes

- ผู้ป่วยระยะกลาง (IMC) :
  1. Rehabilitation Impairment Categories (RICs) 2,831 codes
- ผู้ป่วยระยะยาว:
  1. F: mental and behavioral disorders (Psychogeriatric) 1,021 codes
  2. G: disorders of the nervous system 386 codes
  3. L: Long-term care codes(Patient Driven Payment Model; PDPM) 2,304 codes
  4. P: Palliative care 1 codes
  5. Z: Dependent conditions 27 codes

Costing approach

- Financial cost
- Provider perspective (Direct medical cost)
- Cost component:
- Labor + Material + Capital cost
  - capital cost calculation → accounting method
- Thai baht in 2562 values

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยระยะกลาง (IMC)

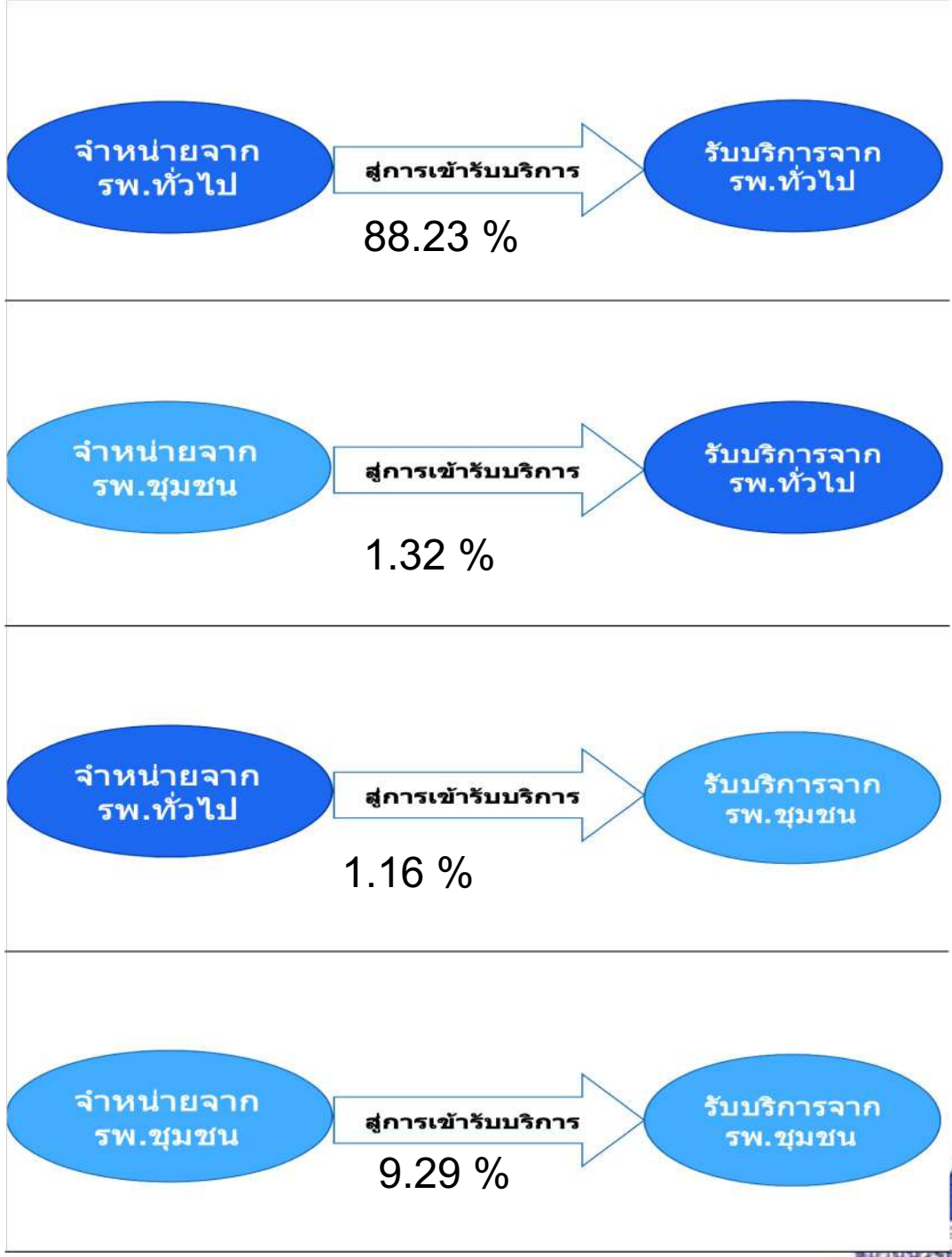

อัตราการใช้บริการโรงพยาบาลผู้ป่วยระยะกลาง และผู้ป่วยระยะยาวที่มาจากระยะกลาง (%)

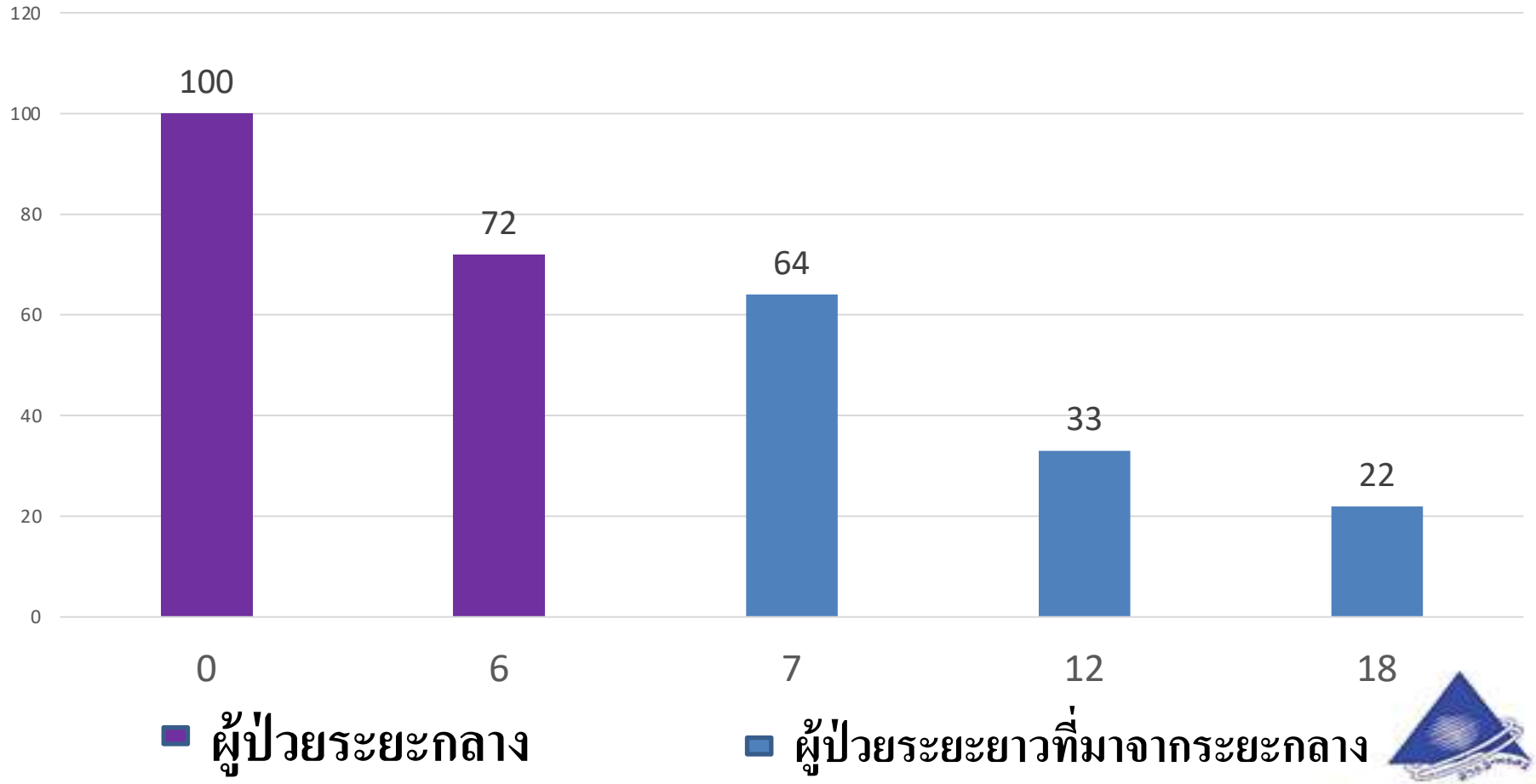

อัตราการใช้บริการโรงพยาบาลผู้ป่วยระยะยาวทางตรง (%)

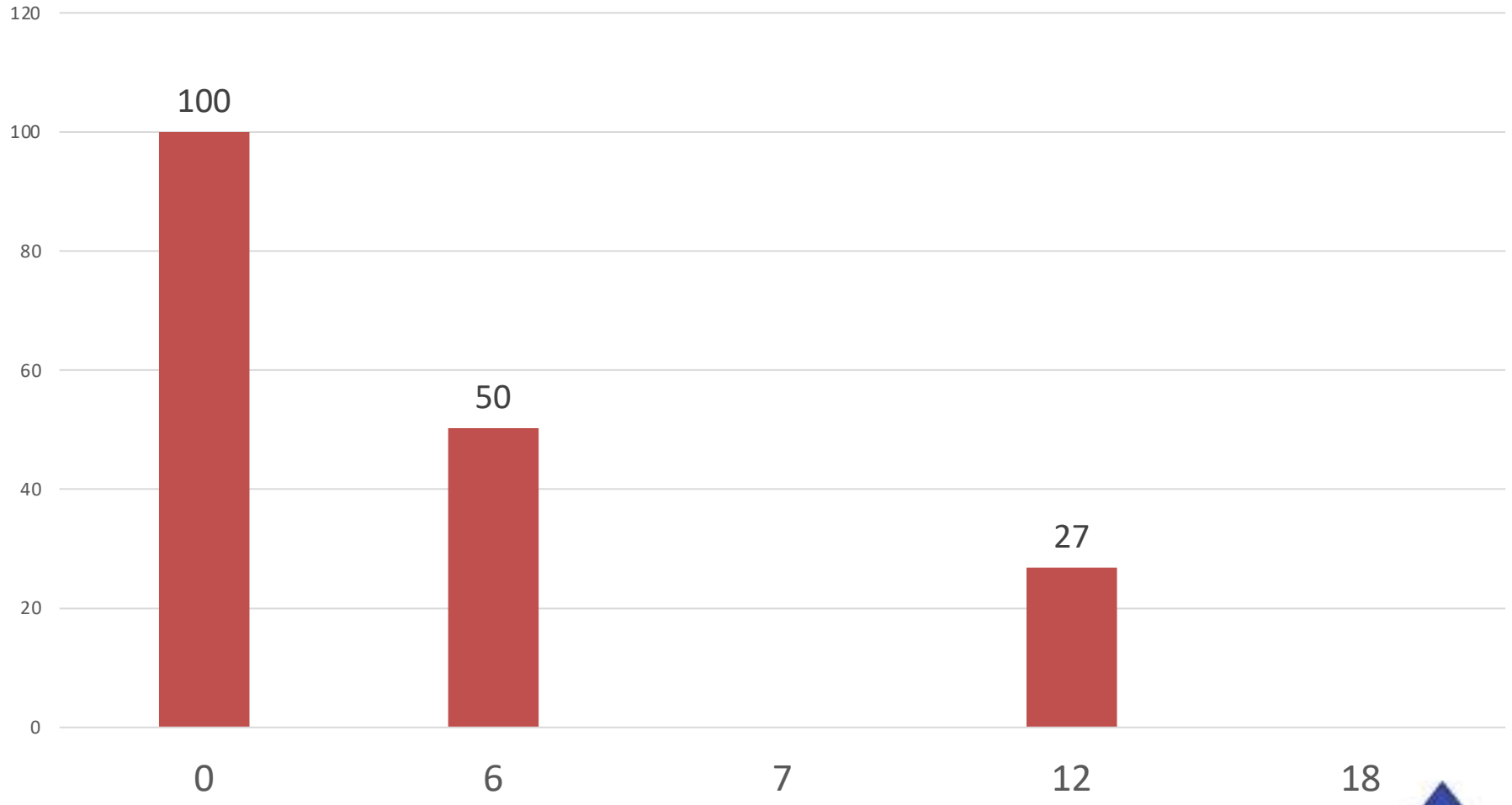

THB in 2561-2562

Cost per episode (0-6 m, >6-12 m, 0-12 m)

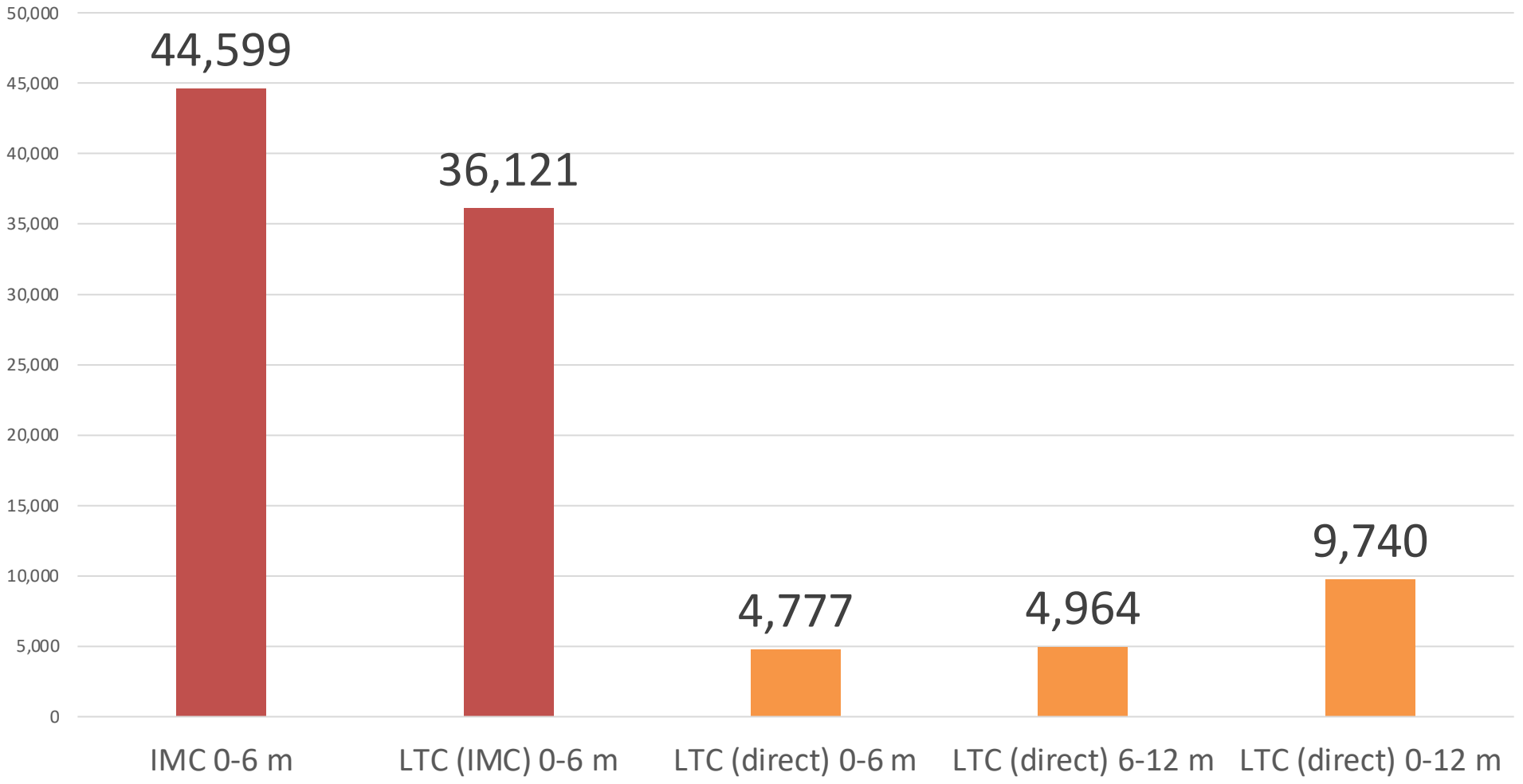

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TCMC Thai CaseMix Centre

THB in 2561-2562

ต้นทุนผู้ป่วยระยะกลาง และ ระยะยาวที่มาจากระยะกลาง

ต้นทุนเฉลี่ย 6 เดือน

ระยะกลาง 44,599 (± 62,100)

ระยะยาวจากกลาง 36,121 (± 56,409) บาท

โรคหัวใจ 55,374

ข้ออักเสบ 55,227

เปลี่ยนข้อเข้าข้อสะโพก 56,904

SCI 63,627

TBI 19,154

Stroke 32,335

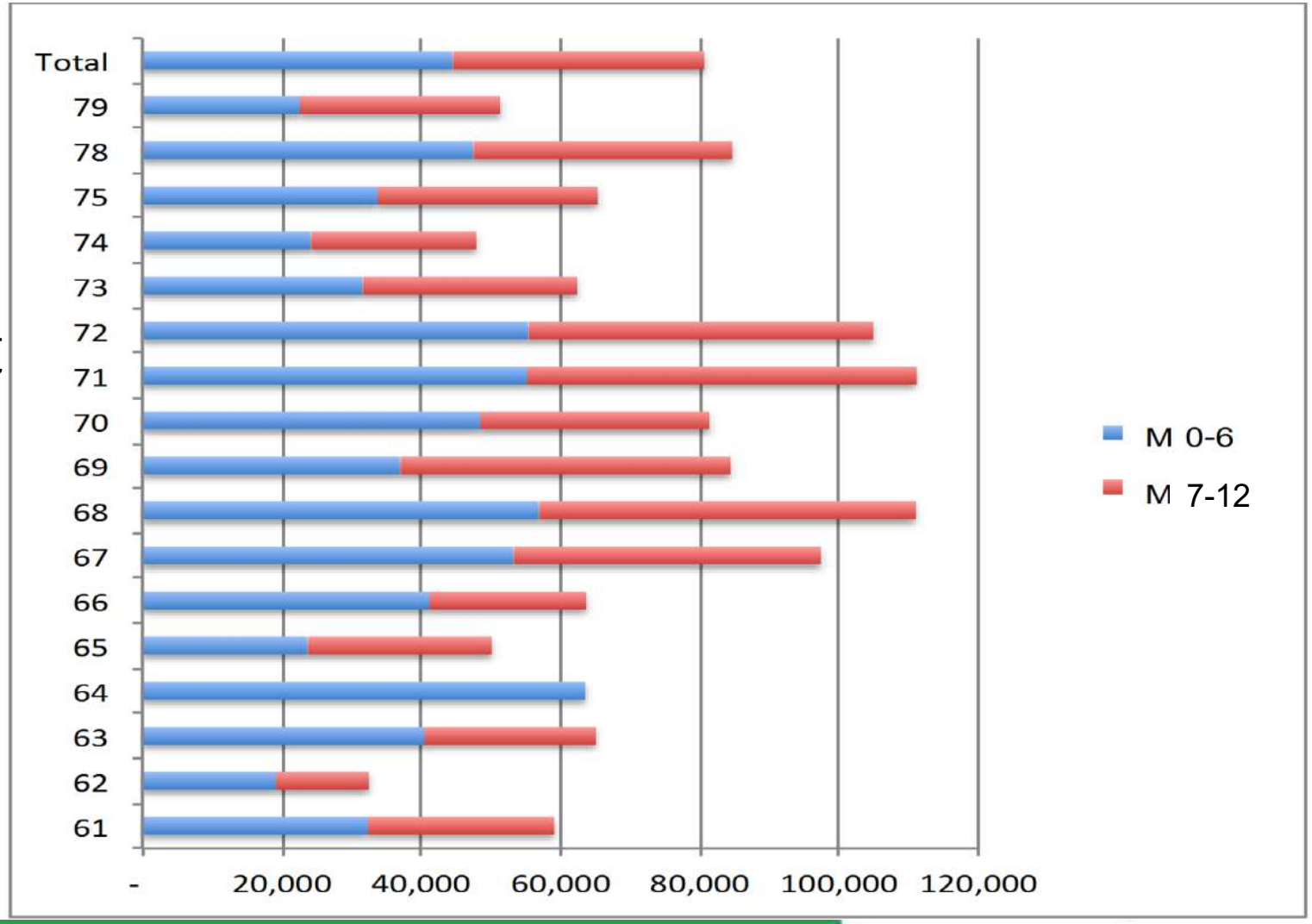

THB in 2561-2562

ต้นทุนผู้ป่วยระยะยาวทางตรง

Average cost per year
9,740 (± 24,333) baht

โรคทางระบบประสาท
32,314

อัลไซเมอร์
35,538

สมองเสื่อม
26,373

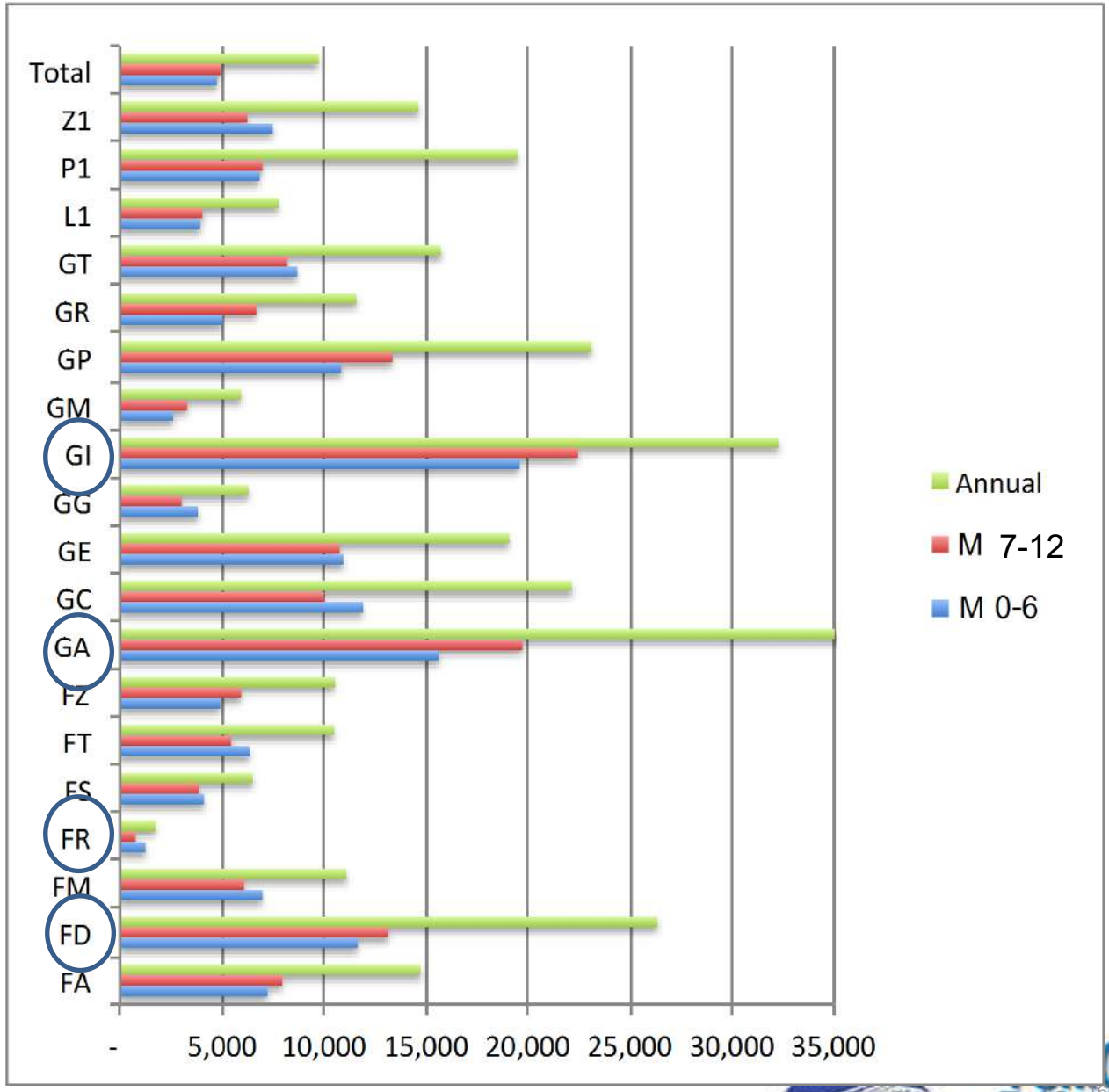

สรุปและวิพากษ์

ผู้ป่วยระยะกลางที่มีต้นทุนสูง

ซึ่งยังไม่พบนโยบายการดูแลระยะกลางที่ชัดเจน ได้แก่

- ✓ **โรคกระดูก**
- ✓ **โรคหัวใจ**
- ✓ **โรคปอด**

นโยบายในปัจจุบัน 3 โรค (stroke, TBI, SCI)

สรุปและวิพากษ์

ผู้ป่วยระยะยาวที่มีต้นทุนสูง

ซึ่งยังไม่พบนโยบายการดูแลระยะกลางที่ชัดเจน ได้แก่

- ✓ ผู้ป่วยกลุ่มอัลไซเมอร์
- ✓ สมองเสื่อม

สรุปและวิพากษ์

ผู้ป่วยระยะกลาง รับบริการผู้ป่วยในเป็นหลัก

ผู้ป่วยระยะยาว รับบริการผู้ป่วยนอกเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะวิธีจ่ายเงิน

- ผู้ป่วยนอก กรณีระบบสุขภาพปฐมภูมิรับเป็นผู้ดูแลหลักได้ ควรจ่ายแบบ 6-month risk adjusted capitation สำหรับผู้ป่วย
  - —ผู้ป่วยระยะยาวทางตรง
  - —ผู้ป่วยระยะยาวที่ต่อมาจากระยะกลาง
- ผู้ป่วยใน ควรใช้ TDRG version 7 ที่ควรคำนึงถึงโรคร่วม โรคแทรกของรหัสโรคระยะกลางและระยะยาว

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TCMC Thai CaseMix Centre